

Університет державної фіскальної служби України

СЕРІЯ «ПОДАТКОВА ТА МИТНА СПРАВА В УКРАЇНІ»
Заснована 2015 року і є продовженням започаткованої 2001 року
серії «Митна справа в Україні»

МОЛОДІЖНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

Збірник тез

20 травня 2020 року

Електронне мережеве видання

Ірпінь

2020

УДК 336.221.4 (477)(06)
М 34

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Університету ДФС України
(протокол № 6 від 28.05.2020)*

Редакційна колегія:

Пашко П. В., д-р екон. наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України (голова); Шевчук О. А., д-р екон. наук, професор (заступник голови); Драган О. В. д.ю.н., доцент, Ярова О. А., канд. фіз.-мат. наук, доцент, Чмелюк В. В. к.ю.н., Коротун В. І. к.е.н., с.н.с., Христокін Г.В. д.філос.н., професор, Горбовий А. Ю. д.т.н., професор, Кужелєв М. О. д.е.н., професор, Малинський І. Й. к.фіз.вих., професор, Мацелюх Н. П. д.е.н., професор, Топчій В. В. д.ю.н., професор, Швабій К. І. д.е.н., професор, Цюпа О. П. к.е.н., Биховченко В. П. к.е.н., доцент.

М 34 Молодіжний податковий конгрес [Електронне видання] : збірник тез (м. Ірпінь, 20 травня 2020 р.). – Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. – 1347 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні»; т. 148). – PDF-формат, інституційний репозитарій.

Збірник містить матеріали Молодіжного податкового конгресу, що проходив 20 травня 2020 року на базі Університету державної фіскальної служби України.

Публікації відображають результати наукових пошуків авторів, присвячені висвітленню актуальних питань, пов'язаних з реформами в управлінні публічними фінансами та їх науковим забезпеченням; захистом національних податкових та митних інтересів України; публічним та приватним інтересом в оподаткуванні, податковим комплаєнсом в умовах України; діджиталізацією в публічних фінансах; інституційними викликами в фінансових розслідуваннях; соціогуманітарною проблематикою системи забезпечення економічної безпеки України та ін.

Видання розраховане на широке коло читачів, які цікавляться окресленою проблематикою.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладеного матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК 336.221.4 (477)(06)

© Університет державної фіскальної
служби України, 2020

Краснік О. С.	
Хоружий С. О.	
СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	
Поснова Т. В.	
Кучерук З. А.	1082
СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	
Колісник О. П.	
Лапатюк М. В.	1084
Сотник А. О.	
СУЧАСНІ МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ РИНКИ	
Дідківська Г. В.	
Левчишина В. В.	1087
Щербатюк Я. Б.	
СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ В УКРАЇНІ	
Гладченко О. В.	
Лелиця В. А.	1090
РОЛЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	
Вергелюк Ю. Ю.	
Лещенко М. А.	1094
ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В КРИЗОВИХ УМОВАХ	
Онишко С. В.	
Лісовська О. О.	1097
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК В УКРАЇНІ	
Громова Т. М.	
Лукашенко Л. А.	1101
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	
Юрченко А. М.	
Маєвська В. В.	1103
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ	
Мартиненко В. В.	
Михайленко В. В.	1105
ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ КОН'ЮКТУРИ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	
Стріяшко Г. М.	
Муцко В. І.	1109
БАНКІВСЬКА БЕЗПЕКА В УКРАЇНІ	
Артем'єва О. О.	
Назарчук А. В.	1111
ТРАНСФОРМАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО ПЛАТІЖНОГО БІЗНЕСУ ПІД ВПЛИВОМ FİNTECH-ІННОВАЦІЙ	
Новицький В. А.	
СУТНІСТЬ FİNTECH ІННОВАЦІЙ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЇХ КЛЮЧОВИХ ПАРАМЕТРІВ	1114
Мацелик Т. О.	
Падалко О. Р.	1116
ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ ТА ПЛАТІЖНИХ ЗАСОБІВ	
Колісник О. П.	1120

Вергелюк Ю. Ю.,

к.е.н., доцент

кафедри фінансових ринків,

Університету державної фіскальної

служби України

Лещенко М. А.,

студентка ННІ ФБС,

Університет ДФС України

м. Ірпінь, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Стабільність глобальних та макроекономічних умов функціонування світових економік сьогодні навряд можна назвати стабільними. Циклічні коливання та про циклічні виклики – створюють ряд потрясінь не лише для банківського сектору фінансового ринку, а й для економіки в цілому. До головних ознак кризових умов відносять порушення макроекономічної рівноваги, відповідно виникнення дисбалансу платіжного балансу банківської установи, коливання курсу національної грошової одиниці, панічні настрої населення, які змушують їх знімати кошти з депозитів та рахунків банків. Через нестабільність грошово-кредитного ринку країни, інфляційні процеси в економіці, зменшується рівень платоспроможності громадян, відповідно банки втрачають кошти і виникає дефіцит платіжного балансу, через наявність якого банки не в змозі провадити інвестиційну діяльність. Саме тому питання інвестиційної діяльності банківських установ в кризових умовах є актуальним та нагальним сьогодні.

Згідно зі статтею 2 Закону України «Про інвестиційну діяльність» , «інвестиційною діяльністю є сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій» [1]. Згідно з чинним законодавством «інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [1].

Головним суб'єктом інвестиційного ринку України виступають саме банківські установи. Банківська інвестиційна діяльність регламентується 50 статтею ЗУ «Про банки і банківську діяльність». Банківська інвестиційна

діяльність на фондовому ринку націлена на досягнення багатьох цілей, серед яких зростання прибутковості, підвищення ліквідності банківських установ, захист нагромаджених ресурсів від інфляційного знецінення, розміщення не задіяного в кредитуванні капіталу, створення дочірніх підприємств, банківських груп та ін [2, с. 52]. Банківські установи виступають професійними учасниками ринку цінних паперів, проте вони мають певну особливість, адже вони можуть виступати безпосередньо як інвестори ринку – вкладати власні кошти в інвестиційну діяльність, посередники – продавати цінні папери, або ж вкладати депозитні кошти населення в інвестиційну діяльність, надавати кредити на реалізацію інвестицій, а також як емітенти – випускати в обіг власні цінні папери. Загалом, можна стверджувати, що банківська інвестиційна діяльність банків - це сукупність суспільно-економічних відносин з приводу реалізації інвестиційних програм, в яких банки можуть виступати емітентом, інвестором, та посередником, з метою подальшого отримання прибутку.

Розглянемо структуру активів банків за вкладеннями у цінні папери(Таблиця 1).

Таблиця 1

Активи банків за вкладеннями у цінні папери в 2015–2019 рр.

Показники	2015	2016	2017	2018	2019
Загальні активи, млн. грн.	1316852	1254385	1256299	1333831	1494460
Вкладення у цінні папери, млн. грн	168928	201520	332273	425803	538943
Питома вага, %	12,8	16,07	26,45	31,92	40,2
Кредити надані, млн. грн.	1006358	1009768	1005923	1036745	1033539
Питома вага, %	76,4	80,5	80,07	77,73	75,1

Джерело: побудовано автором за даними [3].

Аналіз структури активів банків показав, що банки найбільше коштів інвестують саме через надання позик населенню в середньому за 5 років – банки надали кредитів на суму 1 018 467 млн. грн., а вклали кошти в цінні папери – 332 394, 4млн. грн. Загалом за 4 роки обсяг наданих кредитів, і вкладень в цінні папери має тенденцію до збільшення, що можна пояснити інфляційними процесами в економіці, які розпочалися після початку воєнних дій на Сході країни та анексії Криму. Отже, за 5 проаналізованих років кількість вкладених коштів у цінні папери зросла на 370 015 млн. грн., а кількість виданих кредитів зменшилась на 27 181 млн. грн., що свідчить про те що банківські установи активно провадять інвестиційну діяльність.

Проводячи інвестиційну політику, більшість банківських установ стикаються з інвестиційними ризиками, які виникають у процесі їх роботи. Ситуація на фондовому ринку України, яка характеризується зменшенням частки обсягів торгів на фондовому ринку до ВВП, або ж іншими словами капіталізація фондового ринку ілюструє різку негативну тенденцію [4]. Можна виокремити такі ризики як зміна процентних ставок, неповернення наданих коштів тощо. Для зниження рівня різних ризиків важливо формувати адаптивні інфляційні очікування у населення та суб'єктів господарювання відповідно до змін економічної кон'юнктури [5]. Проте мабуть найголовнішою проблемою є кризові явища в економіці країни, адже через інфляційні процеси розпочинається паніка серед суспільства, прикладом виступають події, що сьогодні відбуваються – через стрімке падіння ціни на нафту, карантин, що обмежив роботу більшості підприємств, установ – ціна курсу долара до гривні постійно збільшується, суспільство скуповує іноземну валюту, знімає кошти на карткових та депозитних рахунках. Як наслідок, фінансове забезпечення банків зменшується, що є негативним явищем, адже банки можуть нормально функціонувати та провадити інвестиційну діяльність лише за наявності достатніх акумульованих коштів.

Висновок. Проведений аналіз інвестиційної діяльності банків показав, що банківські установи виступають одним із головних суб'єктів інвестиційного ринку України. Інвестиційна діяльність банківських установ – сукупність дій та заходів спрямованих на реалізацію інвестицій, яку комерційні банки можуть проводити в 3х формах: емітуючи цінні папери; інвестувати кошти в різні інвестиції; виступати посередником між інвестором та учасником інвестиційної діяльності. Інвестиційна діяльність банківських установ за кризових умов зменшується через зменшення обсягу фінансового забезпечення банку, в результаті інфляційних процесів, зменшення рівня довіри населення до бюджетної системи країни, відповідно зменшення обсягів депозитів та коштів на платіжних рахунках.

Список використаних джерел

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560-XII від 18.09.1991. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
2. Черкасова С. В. Банківська інвестиційна діяльність та вітчизняному фондовому ринку. *Підприємництво і торгівля*. 2019. №4. с.51-58.
3. Основні показники діяльності банків України. URL: <https://bank.gov.ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#1>.

4. [Вергелюк Ю., Ганцяк М. Ключові тенденції ринку цінних паперів в Україні. Розвиток банківських систем світу в умовах глобалізації фінансових ринків : матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції. 25 жовтня 2019 р. — Черкаси : ЧННІ ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. — С.75-77.](#)

5. [Vergeluk Yu.Yu., Korneev V.V., Khodzhaian A. O., Koverninska Yu.V. Monetary policy: regulatory news and change in the movement of financial flows. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2019. №4 \(31\). С.375-384. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i31.190952>.](#)

Онишко С. В.,
*д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри фінансових ринків ННІ ФБС,
Університет державної фіскальної
служби України*
Лісовська О. О.,
*аспірант кафедри фінансових ринків ННІ ФБС,
Університет ДФС України
м. Ірпінь, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК В УКРАЇНІ

Ринок страхових послуг є найбільш капіталізованим ринком фінансових послуг в Україні, стан розвитку якого суттєво визначає інвестиційну привабливість країни. Водночас, важливо враховувати, що невід’ємною рисою функціонування будь-якого фінансового ринку є тіньова економіка. Економічні кризи, нестабільна політична ситуація в країні, пандемія коронавірусу та багато інших факторів негативно впливають на діяльність суб’єктів господарювання, в тому числі й на страхові компанії, чим спонукають їх виводити свої прибутки у тінь. Тому оцінка діючої системи прибуткового оподаткування страхових компаній, аналіз їх податкових надходжень до бюджету та виявлення джерел інформації щодо схем мінімізації прибутку або ухилення від сплати податку є актуальною проблемою сьогодення.

Здійснюючи свою діяльність на території України, страхові компанії сплачують ряд податків та зборів. Серед них: податок на доходи фізичних осіб,

Наукове електронне видання

СЕРІЯ «ПОДАТКОВА ТА МИТНА СПРАВА В УКРАЇНІ»

МОЛОДІЖНИЙ ПОДАТКОВИЙ КОНГРЕС

***Збірник тез
(м. Ірпінь, 20 травня 2020 року)***

Відповідальний за випуск *Д. Ф. Салахова*

Здано до друку 26.05.2020. Формат 60 × 84/16
Папір офсетний № 1. Гарнітура «Times New Roman».
Друк. арк. 69,2.

Тираж 300 примірників. Замовлення № 892.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром
Університету ДФС України
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 5104 від 20.05.2016*